

RÅSTOFTILLADELSE FOR GRAVEOMRÅDE DOLLERUP I THISTED KOMMUNE

Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding af sand, sten og grus

På ejendommen Tvorupvej 9, 7700 Thisted, 1v Dollerup By, Sjørring

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

OVERSIGTSSKEMA

Råstofgravens beliggenhed	Tvorupvej 9, 7700 Thisted, Thisted Kommune, matr.nr. 1v Dollerup By, Sjørring
Råstofgravens areal	11,6 ha
Råstoftype og tilladt mængde	Sand, sten og grus 35.000 m ³ pr. år
Tilladelsens varighed	10 år 25. august 2022 – 25. august 2032
Sagsnummer	2021-041611
Tidligere meddelte tilladelser	10. oktober 2012
Offentliggørelse	25. august 2022
Klagefristens udløb	4 uger efter offentliggørelse
Frist for efterbehandling	25. august 2032 og senest 1 år efter endt indvinding
Indvinder	Laust Svalgaard Thomsen, Vorupørvej 30, 7700 Thisted
Ansøger	Laust Svalgaard Thomsen, Vorupørvej 30, 7700 Thisted
Grundejer	Laust Svalgaard Thomsen, Vorupørvej 30, 7700 Thisted
Indvinders telefon/mobilnummer	20443528
Indvinders e-mailadresse	laustsvalgaard@gmail.com
Indvinders CVR-nummer	30758781
Driftsansvarlig(e)	Laust Svalgaard Thomsen
Region Nordjylland	Tlf.: 97 64 80 00, e-mail: raastoffer@rn.dk
Region Nordjylland – Jacob Frydkjær Winde	Tlf.: 20 59 22 55 og e-mail: j.winde@rn.dk

Tilladelse til råstofindvinding
på matr.nr. 1v Dollerup By, Sjørring, Thisted Kommune
indtil 25. august 2032.
Sagsnummer: 2021-041611

Ansøger:	Indvinder:	Ejer:
Laust Svalgaard Thomsen Vorupørvej 30 7700 Thisted CVR-nr.: 30758781	Laust Svalgaard Thomsen Vorupørvej 30 7700 Thisted CVR-nr.: 30758781	Laust Svalgaard Thomsen Vorupørvej 30 7700 Thisted CVR-nr.: 30758781

Region Nordjylland den 25. august 2022

Jacob Frydkjær Winde
Råstofsagsbehandler

Kvalitetssikret af
Anne Marie Henriksen
Råstofsagsbehandler

INDHOLD

Oversigtsskema	3
1. Tilladelsen	7
1.1 Råstofloven	7
1.2 Miljøvurderingsloven	7
1.3 Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)	7
1.4 Bilag IV-arter	8
1.5 Indsatsbekendtgørelsens § 8	8
1.6 Vandforsyningsloven	8
1.7 Miljøbeskyttelsesloven	9
1.8 Naturbeskyttelsesloven	9
1.9 Museumsloven	9
1.10 Skovloven	9
1.11 Vandløbsloven	9
1.12 Vejloven og Privatvejsloven	10
1.13 Jordforureningsloven	10
1.14 Jernbaneloven	10
2. Vilkår	11
2.1 Vilkår efter råstofloven	11
3. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	19
3.1 Generel klagevejledning	19
3.2 Klagevejledning for de enkelte love	19
3.3 Underretning	20
4. Grundlag for tilladelsen	21
4.1 Ansøgningens indhold	21
4.2 Høring vedr. ansøgning	21
4.3 Høring vedr. udkast til tilladelse	23
5. Regionens behandling af sagen	24
5.1 Råstofplanen	24
5.2 Miljøvurderingsloven	24
5.3 Kommuneplan og lokalplan	24
5.4 Grundvand og overfladevand	26
5.5 Natur og landskab	27
5.6 Miljømæssige forhold	33
5.7 Udkast til efterbehandlingsplan	35
5.8 Region Nordjyllands samlede vurdering	35
Bilag A: Oversigtskort i målforhold 1:25.000	37
Bilag B: Luftfoto i målforhold 1:4.000	38
Bilag C: Udkast til deklaration/servitut vedrørende efterbehandling	39
Bilag D: Generelle bestemmelser	40
Bilag E: Uddrag af museumsloven – jf. lovbek. nr. 358 af 8. april 2014	43

1. Tilladelsen

1.1 Råstofloven¹

På baggrund af det foreliggende materiale, og med hjemmel i råstoflovens § 7 stk. 1, meddeler Region Nordjylland hermed tilladelse til en årlig indvinding af op til 35.000 m³ sand, sten og grus på i alt 11,6 hektar på matr.nr. 1v Dollerup By, Sjørring, Thisted Kommune, se bilag A og B.

Tilladelsen er gældende i perioden fra 25. august 2022 til 25. august 2032.

Tilladelsen er en fornyelse af den nuværende tilladelse til indvinding af sand, sten og grus på samme matrikel, som udløber den 10. oktober 2022, dog med en forøgelse af den forventede årlige indvindingsmængde fra 15.000 m³ til 35.000 m³.

Tilladelsen meddeles på vilkår i henhold til råstoflovens § 10 samt i henhold til anden relevant lovgivning, som beskrevet under afsnit 2.2.

1.2 Miljøvurderingsloven²

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2 pkt. 2a. Region Nordjylland har gennemført en screening af projektets indvirkning på miljøet. Region Nordjylland har vurderet, at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt.

Region Nordjylland har den 11. maj 2022 truffet afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport. Afgørelsen er truffet efter miljøvurderingslovens § 21. Afgørelsen kan ses på regionens hjemmeside www.rn.dk/råstoffer.

Se nærmere i afsnit 5.2.

1.3 Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)³

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 6 foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (Natura 2000-væsentlighedsvurdering).

Hvis det vurderes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser konsekvensvurderingen, at det ansøgte vil skade Natura 2000-områdets integritet, kan der ikke meddeles tilladelse.

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 om råstoffer.

² Lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

³ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer).

Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Region Nordjylland har vurderet, at projektet hverken i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil påvirke Natura 2000-områder. Det er derfor besluttet, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering.

Vurderingen fremgår af afsnit 5.5

1.4 Bilag IV-arter

Det følger af habitatbekendtgørelsens § 10, at der ikke kan gives tilladelse efter råstoflovens § 7, hvis det ansøgte kan:

1. beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a, eller
2. ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Disse arter omtales samlet som bilag IV-arter.

Habitatbekendtgørelsen indeholder i § 10 et krav om, at ved administration af bekendtgørelsens §§ 7 og 8, skal planer og projekter vurderes i forhold til deres virkning på bilag IV (bilag IV-artsvurdering).

Region Nordjylland vurderer, at det projekt ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-dyrearter. Ligeledes vurderes det at projektet ikke beskadiger eller ødelægger bilag IV-plantearter.

Vurderingen fremgår af afsnit 5.5.

1.5 Indsatsbekendtgørelsens⁴ § 8

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal der ifølge indsatsbekendtgørelsens § 8 foretages en vurdering af, om det ansøgte, kan medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster.

Regionsrådet kan kun meddele tilladelse til råstofindvinding, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af tilstanden for overfladevandområder eller grundvandsforekomster og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne.

Det er Region Nordjyllands vurdering, at projektet ikke vil medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne.

Vurderingen fremgår af afsnit 5.4.

1.6 Vandforsyningsloven⁵

Der er ikke søgt om tilladelse efter vandforsyningsloven.

---

⁴ Bekendtgørelse nr. 449 af 11. april 2019 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 1450 af 5. oktober 2020 om vandforsyning m.v.

1.7 Miljøbeskyttelsesloven⁶

Der er ikke søgt om tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven.

1.8 Naturbeskyttelsesloven⁷

En del af projektområdet, svarende til ca. 0,8 ha, ligger inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen, der afkastes af gravhøjen med frednings nr.: 120491. Der sker ingen indvinding af råstoffer inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen. Der ligger dog muldepoter og der er foretaget afrømning af muld inden for beskyttelseslinjen.

Formålet med at inkludere arealet inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen i ansøgningen er, at kunne inddrage det i den nye efterbehandlingsplan, for herigennem have en samlet plan for efterbehandlingen af arealet med naturbeskyttelseslovens § 18 for øje. Der søges altså ikke om indvinding af råstoffer inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen.

Thisted Kommune har orienteret Region Nordjylland om, at der ikke foreligger en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18 til oplag af muld/overjord og afrømning af muld inden for den beskyttelseslinje der afkastes af gravhøjen. Thisted Kommune har dertil oplyst, at kommune påtænker at forholdet fysisk skal lovliggøres.

Region Nordjylland har på baggrund af Thisted Kommunes bemærkninger stillet et vilkår om, at efterbehandlingen af arealet inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen skal følge Thisted Kommunes afgørelser herom, jf. vilkår 29.

Region Nordjylland har i tilladelsen ligeledes stillet vilkår om, at der ikke må indvindes råstoffer inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen, jf. vilkår 21.

Se nærmere i afsnit 5.5.

1.9 Museumsloven⁸

Der er ikke søgt om dispensation fra museumsloven.

1.10 Skovloven⁹

Der er ikke søgt om dispensation fra skovloven.

1.11 Vandløbsloven¹⁰

Der er ikke søgt om tilladelse efter vandløbsloven.

---

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 1218 af 25. november 2019 om miljøbeskyttelse.

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 om naturbeskyttelse.

⁸ Lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014 af museumsloven.

⁹ Lovbekendtgørelse nr. 315 af 28. marts 2019 om skove.

¹⁰ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 om vandløb.

1.12 Vejloven og Privatvejsloven¹¹

Afgørelser om vejadgang er ikke omfattet af samordningspligten og behandles af den pågældende vejmyndighed særskilt fra råstoftilladelsen.

Thisted Kommune er vejmyndighed på den offentlige vej, Dollerupvej.

1.13 Jordforureningsloven¹²

Der er ikke søgt om dispensation efter jordforureningsloven.

1.14 Jernbaneloven¹³

Der er ikke søgt om tilladelse efter jernbaneloven.

---

¹¹ Lov nr. 1520 af 27. december 2014 om offentlige veje m.v.

Lovbekendtgørelse nr. 1234 af 4. november 2015 om private fællesveje.

¹² Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 om forurennet jord.

¹³ Lovbekendtgørelse nr. 686 af 27. maj 2015

2. Vilkår

Vilkårene i denne tilladelse er bindende for indvinder og eventuelle ejere af de matrikler, der er givet tilladelse til at indvinde på.

2.1 Vilkår efter råstofloven

Før indvindingen begynder

1. Først når Region Nordjylland har givet en igangsætningstilladelse, må arbejdet med at afrømme overjord og at indvinde råstoffer begynde. Igangsætningstilladelsen kan tidligst gives, når klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage, får ansøger besked, og gravningen må ikke iværksættes, før klagen er behandlet af klagemyndigheden.

Inden igangsætningstilladelsen kan gives, skal vilkår 2-5 være opfyldte.

2. Der skal foreligge en tilladelse til vejadgang fra Thisted Kommune.
3. Indvinder skal udarbejde en grave- og efterbehandlingsplan, så den opfylder vilkårene i tilladelsen og tilgodeser landskabelige interesser. Grave- og efterbehandlingsplanen skal godkendes af Region Nordjylland.

Hvis forholdene kræver det, kan Region Nordjylland senere i indvindingsforløbet stille krav om, at indvinder skal udarbejde en revideret grave- og efterbehandlingsplan, som skal godkendes af Region Nordjylland.

Grave- og efterbehandlingsplanen skal som minimum indeholde følgende:

- a. Graveplan – mindst i målforhold 1:2.000
  - b. Efterbehandlingsplan – mindst i målforhold 1:2.000
  - c. Et snit med områdets profil i målforhold 1:500 eller 1:1.000. Højdemål bør vises fem gange større end de vandrette mål. Snittet skal vise det nuværende og det fremtidige terræn i forhold til skel og grænserne for efterbehandling og gravning. Gravedybden skal også vises.
  - d. Grænsen for efterbehandling, som skal vises, fremgår af afsnit 2.1.2, mens grænsen for gravning skal fastlægges i grave- og efterbehandlingsplanen. Grænsen for gravning skal sikre, at der er tilstrækkelige materialer til rådighed ved efterbehandlingen. Der skal beregnes, hvor meget overjord der er til rådighed for opbygning af skråningsanlæggene, hvorved neddozning af regulære materialer evt. kan reduceres og gravegrænsen derved kan fastlægges nærmere grænsen for efterbehandling
  - e. Gravning og efterbehandling skal foregå i etaper.
  - f. Indvinder skal oplyse, hvor stort et areal, der ønskes afrømmet, når indvindingen er størst.
  - g. Graveretning skal vises.
  - h. Adgangen til området, hvor indvindingen skal ske, skal vises.
  - i. Placering af produktionsanlæg, lagerplads, tankanlæg samt depoter for overjord og muld skal fremgå af planen. Placering skal ske inden for grænsen for efterbehandling.
  - j. Oplysninger om skrænthældning.
4. Grænsen for det areal der må graves i, skal sættes af i marken efter nærmere aftale med Region Nordjylland. Derefter skal der indsendes et målrids af gravegrænsen til Region Nordjylland, hvor afmærkningspælernes placering er angivet. Pælene til afmærkning mv. må ikke fjernes og skal sikres, så de ikke bliver beskadiget. Det kan f.eks. ske med betonringe.
  5. Region Nordjylland skal have en garanti fra pengeinstitut eller kautionsforsikring. Garantiens størrelse bliver beregnet af Region Nordjylland i forbindelse med godkendelse af grave- og efterbehandlingspla-

nen. Garantien pristalsreguleres automatisk en gang om året med Danmarks Statistiks omkostningsindeks for anlæg, jordarbejder mv. og med den aktuelle dato som udgangspunkt. Garantien frigives først, når efterbehandlingen er gennemført og godkendt af Region Nordjylland.

Region Nordjylland kan til enhver tid ændre garantiens størrelse, hvis forudsætningerne for beregningerne ændres. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis indvindingen sker på en måde, så efterbehandlingen vil koste mere end først antaget.

Hvis indvinder ønsker at anlægge interne veje i råstofgraven, stilles der en separat garanti for fjernelse af disse.

Tinglysning

6. Der skal indbetales kr. 1.750,- til dækning af afgiften for tinglysning af servitut/deklaration om vilkår for indvindingen. Region Nordjylland sender ansøger en separat regning for dette.

Oplysning om hvornår gravearbejdet påbegyndes

7. Region Nordjylland skal underrettes, inden indvindingen påbegyndes. Underretningen skal ske skriftligt.
8. Hvis indvinder ikke ønsker de arkæologiske interesser afklaret gennem en forundersøgelse, skal indvinder senest 4 uger før muldafrømning underrette museet om, hvornår arbejdet bliver sat i gang.

Kontaktoplysninger på museet er:

Museum Thy, Jernbanegade 4, 7700 Thisted, tlf. 97 92 05 77, e-mail: kontakt@museumthy.dk

2.1.1 Omfanget af retten til at indvinde

9. Området, hvor indvindingen mv. må ske, er på 11,6 hektar og fremgår af bilag B.
10. Indvinding andre steder på ejendommen end det tilladelsen omfatter, kræver en ny tilladelse efter råstofloven.
11. Tilladelsen gælder kun indvinding af 35.000 m³ sand, sten og grus pr. år over en 10-årig periode.
12. Overjord og muld må ikke fjernes fra det område, indvindingen er tilladt på, men skal bruges til efterbehandlingen.
13. Hvis der er ønske om at indvinde muld, overjord, andre råstoffer eller større mængder end de ovenstående skal det anmeldes til Region Nordjylland, jf. råstoflovens § 9 stk. 2.
14. Der må ikke graves dybere end til kote 14 meter (DVR90) svarende til 6-23 meter under terræn. Det oprindelige terræn ligger i kote 37-20 meter (DVR90). Uanset foranstående dybdegrænse må der aldrig graves tættere grundvandsspejlet end 2 meter. Grundvandspotentialet er i henhold til data fra GRUKOS beliggende i kote 12 meter (DVR90).
15. Region Nordjylland kan på et hvilket som helst tidspunkt stille krav om, at grundvandsspejlets beliggenhed skal måles. Målingen skal foregå i marts eller april måned.
16. Hvis det ønskes at grave dybere end tilladt, kræver det en ny afgørelse efter Råstofloven.
17. Der må aldrig uden tilladelse inddrages større arealer til at indvinde på, end det areal som er lagt til grund for beregning af garantien.

18. Hvis der i forbindelse med indvindingen blotlægges dræn, skal Region Nordjylland og Thisted Kommune underrettes og dræne skal omlægges for at sikre mod utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende¹⁴. Andre løsninger kan i særlige tilfælde findes, men kun med tilladelse fra Thisted Kommune.
19. Anvendelse af knust beton eller tegl til anlæg af interne køreveje forudsætter forudgående godkendelse fra Region Nordjylland.

2.1.2 Afstandskrav m.v.

20. Der må ikke rømmes muld og overjord af eller graves tættere på:
- Naboskel end 5 meter
  - Vejskel til offentlig vej end 10 meter. Råstofindvindingen skal foretages så afstand til offentlig vej er mindst 2 x gravedybde med mindre, der foreligger en dispensation fra vejmyndigheden (jf. vejlovens § 73).
  - Vejskel til privat fællesvej og privat vej end 5 meter. Råstofindvindingen skal foretages så afstand til privat fællesvej og/eller privat vej er mindst 2 x gravedybde med mindre, der foreligger en dispensation fra vejmyndigheden (jf. lov om privat fællesvej § 36, stk. 2)
21. Der må ikke indvindes råstoffer indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen.

Skelgennemgravning

22. Der skal foretages skelgennemgravning til matr.nr. 3n Dollerup By, Sjørring, som vist på bilag B.
23. Hvis der på et senere tidspunkt skal graves på de tilgrænsende ejendomme, kan Region Nordjylland på et hvilket som helst tidspunkt – både under og efter gravningen – forlange, at området omkring skellet gennemgraves og efterbehandles, så der ikke står en vold tilbage.

Anlæg på skrån timer under indvinding

24. Under gravning og fordeling af overjord må skrænterne ikke have anlæg/hældning, så der er fare for udskridning.

2.1.3 Driftstider

Tilladelige driftstider er opført i tabel 1.

Driftstider	Hverdage	Lørdage
Gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg mv.	Kl. 07.00 – 16.00	Kl. 08.00 – 12.00
Udlevering af læsning, herunder kørsel indenfor råstofgravens område	Kl. 07.00 – 16.00	Kl. 08.00 – 12.00

Tabel 1 – Tilladelige driftstider

25. Der må ikke arbejdes i råstofgraven udenfor den tilladte driftstid, og der må ikke forekomme drift i råstofgraven på søn- og helligdage.
26. En udvidelse af driftstiden kan aftales med Region Nordjylland. En udvidelse er kun mulig i kortere perioder og kun i tilfælde af, at der findes specielle årsager hertil. Ansøgning om udvidelse af de normale

¹⁴ Hjemlen findes i råstofloven § 10, stk. 3

driftstider skal være Region Nordjylland i hænde senest 14 dage før afvigelsen forventes at være nødvendig.

27. Uden for driftstid skal adgangsvejen til råstofgraven være aflåst/afspærret med hegn, bom, kæde eller lignende.

2.1.4 Efterbehandling

28. Området, hvor indvinding har fundet sted, skal efterbehandles til jordbrugsdrift.
29. Efterbehandlingen af arealet inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen skal til en hver tid følge Thisted Kommunes afgørelser herom.

Jordbrugsdrift

30. Skrænters hældning/anlæg ved efterbehandling må ikke være stejlere end 1: 7, jf. dog vilkår 29.
31. Jordlagene skal opbygges sådan, at jorden bliver bedst mulig til skov- og jordbrug bagefter. Det kan betyde, at indvinder skal bytte om på overjordens forskellige lag, hvis indvinder støder på lag med bedre egenskaber end det, der oprindeligt lå øverst. F.eks. skal jord med mest ler ligge øverst lige under muldlaget, mens bagharp skal ligge nederst.
32. Ved efterbehandling skal der ske grubning af gravens bund.

Generelle vilkår vedr. overjord og muld

33. Den nødvendige mængde muld og overjord til efterbehandling skal til enhver tid forefindes i depot på arealet og genudlægges i forbindelse med efterbehandling.
34. Overjord og muld skal opbevares i adskilte depoter. Under depoter for overjord skal mulden være rømmet af, inden opbygningen af depotet påbegynder.
35. Jord med humus i, fx muld, tørvejord og lignende, må ved efterbehandlingen ikke tildækkes af andre jordarter, da indholdet af organisk materiale ved tildækning giver risiko for forurening af grundvandet på grund af nedbrydning af det organiske materiale.
36. Overjord og muld på arealet mellem gravegrænsen og efterbehandlingsgrænsen skal rømmes af, inden skråningerne dozes ned. Når de har det rette anlæg, lægges overjord og muld på igen. Mulden skal placeres øverst.

Generelle vilkår vedr. efterbehandlingsplan

37. Grave- og efterbehandlingsplanen skal følges af indvinder og ejer(e), indtil Region Nordjylland eventuelt har godkendt en revideret plan.
38. En eventuel ny indvinder skal komme med forslag til grave- og efterbehandlingsplan, som Region Nordjylland skal godkende.
39. Region Nordjylland kan til enhver tid kræve en ajourført plan forelagt til godkendelse, hvis indvinding og/eller efterbehandlingen ønskes ændret i forhold til den plan, der allerede er godkendt. Region Nordjylland kan kræve, at der skal foretages et nivellement og en opmåling, hvis grave- og efterbehandlingsplanen skal revideres.
40. Såvel lodsejer/grundejer og indvinder har pligt til at rette sig efter de henvisninger, som Region Nordjylland måtte give for at udføre alle de arbejder, planen handler om.

Generelle vilkår vedr. efterbehandlingen

41. I tilfælde af, at der under gravningen afdækkes særlige landskabsformer, blottede profiler mv., som særlig tydeligt afspejler landskabets opbygning, den geologiske historie eller de geologiske processer skal disse søges bevaret.
42. Adgangsvejen og interne veje skal fjernes i forbindelse med gravearealets reetablering.
43. Alle bygninger, produktionsanlæg og installationer, der er etableret i forbindelse med råstoffindvindingen fjernes fra arealerne inden efterbehandlingen kan godkendes.
44. Efterbehandlingen skal begynde så tidligt som muligt og være færdig 12 mdr. efter endt indvinding og senest den 25. august 2032.
45. Inden større arbejder med at efterbehandle sættes i gang, skal Region Nordjylland have besked om det, så eventuelle tvivlsspørgsmål kan blive afklaret.
46. Når efterbehandlingen er slut, skal Region Nordjylland have besked om det. Region Nordjylland skal foretage tilsyn inden efterbehandlingen kan godkendes.
47. Pligten til at afslutte efterbehandlingen indtræder, hvis indvindingen har ligget stille i et år, og omgående hvis tilladelsen bliver kaldt tilbage, med mindre du/I har en særlig aftale med Region Nordjylland om en længere frist.

2.1.5 Forebyggelse mod jord- og grundvandsforurening

48. Hvis der sker uheld, hvor der spildes olie eller brændstof, skal der gøres en omgående afværgeindsats ved kontakt til Beredskabsstyrelsen og orientering til Region Nordjylland.

Opbevaring og håndtering af brændstof m.v.

49. Tanke, beholdere m.v. til opbevaring af olieprodukter, motorbrændstof og lignende skal overholde olietankbekendtgørelsens¹⁵ regler. Tanke skal være typegodkendt efter olietankbekendtgørelsens regler eller i henhold til ADR-konventionen (entreprenørtanke).
50. Overjordiske brændstofftanke med tilhørende slanger, studse m.v. skal anbringes i en lukket, aflåselig container eller bygning med tæt spildbakke. Hvis tanken ikke er dobbeltvægget, skal spildbakken kunne rumme indholdet af brændstofftanken.
51. Tromler og andre beholdere med olie, spildolie m.v. skal anbringes i en lukket, aflåselig container eller bygning med tæt spildbakke, der kan rumme indholdet af den største beholder der opbevares.
52. Al tankning af maskinel skal foregå under konstant opsyn
53. Overjordiske tanke til motorbrændstof, fyringsolie m.v. skal sikres mod påkørsel
54. Spild af brændstof, olie m.v. skal straks opsamles. Alt opsamlet spild inkl. brugt opsugningsmateriale skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.

---

¹⁵ Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

Kørende og stationært materiel

55. Alt stationært og kørende materiel skal regelmæssigt inspiceres for olie- og kemikaliespild, og eventuelle utætheder skal øjeblikkeligt afhjælpes og reparereres. Der må ikke ske reparationer i råstofgraven, undtaget hvis dette sker på et impermeabelt underlag. Eventuelle reparationer skal foregå indenfor råstofgravens tilladte driftstider.
56. Der må ikke ske vask af materiel i råstofgraven.
57. Hvis der ønskes opstilling af andet materiel end det ansøgte: 3 tørsorteringsanlæg, 1 gravemaskine og 1 gummiged, skal der fremsendes oplysninger herom til Region Nordjylland, der i givet fald vil fastsætte de nødvendige supplerende vilkår.

Kemikalier

58. Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier eller lignende stoffer i råstofgraven, herunder kemiske midler til plantebekæmpelse, af hensyn til risikoen for forurening af grundvandet.
59. Brug af tøsalte eller midler til at dæmpe støv kan ske efter aftale med Region Nordjylland.

2.1.6 Affald

60. Råstofgraven må ikke bruges til at opbevare fyld, affald eller andet der ikke stammer fra graven. Der skal træffes foranstaltning til hindring af ukontrolleret aflæsning af affald og jordfyld.

Ejer og indvinder har ansvaret for, at der ikke – hverken midlertidigt eller varigt – henlægges affald af nogen slags, samt for at eventuelt henkastet affald straks fjernes.

61. Affald skal bortskaffes i henhold til affaldsbekendtgørelsen og Thisted Kommunes ”Regulativ for erhvervsaffald”.

2.1.7 Støj og vibrationer

62. Råstofgravens eksterne støjniveau må ikke overstige grænseværdierne, som det fremgår af tabel 2.

Tidsrum	Mandag – fredag kl. 07.00–18.00	Mandag – fredag kl. 18.00–22.00 Lørdag kl. 14.00–22.00 Søn- og helligdage kl. 07.00–22.00	Alle dage kl. 22.00–07.00	Maksimalværdi Kl. 22:00-07:00 Angivet som dB(A) med tids- vægtning fast
Områdetype: Nærmestliggende enkeltbolig i det åbne land (sidestilles med områdetype 3)	55	45	40	55

Tabel 2 – Grænseværdier for støj målt efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledninger nummer 6/1984 eller beregnet efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nummer 5/1993 og angivet som det ækvivalente, korrigerede lydniveau i dB (A).

De anførte grænseværdier i de tre første kolonner, skal overholdes indenfor følgende referencetidsrum:

- For dagperioden på hverdage mandag til fredag samt søn- og helligdage kl. 07.00–18.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.

- I dagperioden på lørdage kl. 07.00–14.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 7 timer. I perioden fra kl. 14.00-18.00 på lørdage skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 4 timer.¹⁶
- For aftenperioden alle ugens dage kl. 18.00-22.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor den mest støjbelastede time.
- For natperioden kl. 22.00-07.00 alle ugens dage skal grænseværdierne overholdes indenfor den mest støjbelastede halve time.

63. Ved boliger for ejeren eller indvinderen af råstofgrave må støjen dog overstige grænseværdierne.
64. Hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet, skal indvinder udføre målinger eller beregninger af støjniveauet efter de retningslinjer, som er angivet i Miljøstyrelsens vejledninger, jf. afsnittet om støj. Målinger eller beregningerne foretages af et firma, der enten er akkrediteret til det eller godkendt af råstofmyndigheden. Målinger eller beregninger udføres normalt højst en gang om året, medmindre forholdene i råstofgraven er ændrede. Der skal aftales med Region Nordjylland, hvor der skal måles.
65. Den for et område gældende støjgrænse anses for overholdt, hvis de målte eller beregnede værdier – fratrukket ubestemtheden på målingen – er mindre eller lig med støjgrænseværdien. Målinger og beregningernes samlede ubestemthed fastsættes, jf. Miljøstyrelsens støjvejledninger. Støjmålinger eller støjberegninger skal udføres og gennemføres under forhold, hvor råstofgraven er i fuld drift.
66. Hvis målinger eller beregninger viser, at støjen er højere end tilladt, skal indvinderen sørge for, at der bliver gjort noget for at dæmpe støjen. Nye målinger eller beregninger skal kunne bevise, at støjen derefter ligger indenfor det tilladte.

Behandlings- og transportanlæg samt grave- og læssemaskiner kan om nødvendigt kræves støjdempet, således at grænseværdierne kan overholdes. Støjdæmpningen kan for eksempel ske ved gummi-belægning, indkapsling af maskindele, opsætning af støjskærme eller oplægning af volde mod de nærliggende beboelseshuse.

67. Indvinderen skal afholde alle udgifter til støjmålinger og –beregninger.

Støj i anlægs- og efterbehandlingsfasen

68. Der accepteres i anlægs- og efterbehandlingsfasen en periode på 4 uger om året, hvor der i tidsrummet kl. 7.00-17.00 på hverdage accepteres et støjniveau på 60 dB(A)
69. Indvinder skal underrette Region Nordjylland om, hvilken periode der forventes et højere støjniveau senest 5 arbejdsdage før, de støjende arbejder skal foretages.

Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

70. Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte værdi af råstofgravens bidrag til støjen, målt indendørs i de berørte bygninger, overstiger grænseværdierne, som fremgår af Tabel 3.

Anvendelse	A-vægtet Lydtrykniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet Infralydniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende		
Aften/nat (kl. 18.00-07.00)	20	85
Dag (kl. 07.00-18.00)	25	85

¹⁶ Fastsat efter "Orientering fra Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for støjmålinger", nr. 10, november 1989.

Kontorer, undervisningslokaler og andre lignende støjfølsomme rum	30	85
Øvrige rum i virksomheder	35	90

Tabel 3 – Grænseværdier for lavfrekvent støj og infralyd (dB re 20 Pa).

Grænseværdierne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. I tilfælde hvor støjen er impulsagtig reduceres de anførte grænser med 5 dB.

71. Driften af råstofgraven må ikke medføre, at der udsendes vibrationer, som overstiger grænseværdierne, jf. Tabel 4, målt som accelerationsniveau indendørs i de berørte bygninger.

Anvendelse	Vægtet accelerationsniveau Law i dB
Boliger i det åbne land (hele døgnet)	75
Børneinstitutioner og lignende	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	80
Erhvervsbebyggelse	85

Tabel 4 – Grænseværdier for vibrationer, dB re 10^{-6} m/s². Grænseværdierne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S.

Note: For kontorer og tilsvarende lokaler, hvor der foregår følsomme aktiviteter i virksomheder, gælder grænseværdien Law = 80 dB.

72. Efterfølgende skal indvinderen på forlangende fra og efter nærmere aftale med Region Nordjylland, fx ved naboklager, lade udføre målinger og beregninger til dokumentation af, at grænseværdierne, jf. tabel 3 og 4, er overholdt. Dokumentation sker ved fremsendelse af skriftlig rapport over målinger og beregninger til Region Nordjylland.

Hvis målinger viser, at den lavfrekvente støj, infralyd eller vibrationer er for store, skal de dæmpes ned. Derefter skal der laves nye målinger, som dokumenterer, at grænseværdierne nu kan overholdes. Der kan maksimalt kræves én måling af hver type pr. kilde pr. år.

73. Måling, rapportering og anden dokumentation skal ske i overensstemmelse med de til enhver tid gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen på det aktuelle område. Målinger eller beregninger skal udføres af et firma, der er akkrediteret til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

Virksomheden afholder selv alle udgifter i forbindelse med dokumentation af de aktuelle vilkår.

74. Grænseværdierne for lavfrekvent støj og infralyd, jf. tabel 3 anses for overholdt, når et konkret måleresultat, uden tillæg eller fradrag for målingens ubestemthed, er lig med eller under den pågældende grænse.

Grænseværdierne for vibrationer, jf. tabel 4, anses for overholdt, når et konkret måleresultat ikke overskrider den pågældende grænse.

2.1.8 Støv

75. Virksomheden må ikke give anledning til støvgener udenfor virksomhedens område, som efter tilsynsmyndighedens opfattelse er væsentlige for omgivelserne.
76. Hvis der bliver konstateret støvgener, der opstår pga. råstofgravens drift, skal der træffes foranstaltninger, der nedbringer generne efter nærmere anvisning af Region Nordjylland, såsom vanding af gravefronter, lagerbunker, interne veje mv. samt renholdelse af interne veje.
77. Virksomheder skal få mængden af støv fra arbejdspladsen målt af et firma, der er autoriseret til det, eller som Region Nordjylland har godkendt, hvis Regionen vurderer, at det er nødvendigt.

3. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

Tilladelsen til at indvinde råstoffer vil blive offentliggjort på Region Nordjyllands hjemmeside www.rn.dk/råstoffer. Det fremgår af hjemmesiden, hvilken dato afgørelsen er offentliggjort.

I denne tilladelse er der truffet afgørelse efter råstofloven og naturbeskyttelsesloven.

Eventuel klage skal sendes til relevant myndighed, se afsnit 3.2.

3.1 Generel klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over en afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af klagenævnets hjemmeside (naevneneshus.dk). Klageportalen kan også findes på borger.dk og virk.dk. Du logger på borger.dk eller virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID eller MitID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. For behandling af klager, der indbringes for Miljø- og Fødevareklagenævnet betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende (2016-niveau). En klage afvises, hvis gebyret ikke betales indenfor en frist fastsat af klagenævnet. Klagen bliver først sendt videre når gebyret er betalt.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes

En klage skal være modtaget på klagefristens sidste dag. Hvis fristen udløber på en lørdag eller søn- og helligdag, forlænges fristen til efterfølgende hverdag.

Hvis en afgørelse ønskes behandlet ved domstolene skal der anlægges sag inden 6 mdr. fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, og før det er meddelt virksomheden, at der ikke er klaget over tilladelsen.

Hvis der bliver klaget over tilladelsen, vil Region Nordjylland orientere virksomheden om det.

3.2 Klagevejledning for de enkelte love

3.2.1 Afgørelse efter råstofloven

Der kan klages over afgørelsen, herunder konsekvensvurdering i forhold til Natura 2000-områder og Bilag IV-arter, til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsen er meddelt eller offentlig bekendtgjort. Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Region Nordjylland via klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet med de bemærkninger klagen giver anledning til og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse, jf. råstoflovens §§ 13-16.

Rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede er:

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning, se afsnit 3.1.

3.3 Underretning

Kopi af afgørelsen med tilhørende bilag sendt til:

- Fjordland v/Morten Linnemann Madsen, mlm@fjordland.dk
- Thisted Kommune, miljo@thisted.dk, kke@thisted.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Miljøstyrelsen Nordjylland, njl@mst.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, fortidsminder@slks.dk
- Museum Thy, kontakt@museumthy.dk
- Skat, myndighed@skat.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- DN lokalafdeling, thy@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk
- DOF lokalafdeling, thisted@dof.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Thisted Vand, Service ApS, thistedvand@thistedvand.dk
- Thy-Mors Energi Elnet A/S, tegnestue@thymors.dk
- Thy-Mors Energi Fibernet A/S, jpo@thymors.dk
- Globalconnect A/S, ledninger@globalconnect.dk
- Telia Danmark, kf@telia.dk
- TDC A/S, zzzautoplan@tdc.dk

4. Grundlag for tilladelsen

4.1 Ansøgningens indhold

Region Nordjylland har den 24. januar 2022 modtaget en ansøgning om tilladelse til råstofindvinding af sand, sten og grus på matrikelnummer 1v Dollerup By, Sjørring beliggende Tvorupvej 9, 7700 Thisted.

Ansøgningen omfatter følgende:

- Ansøgningskema dateret 24. januar 2022.
- Matrikelnummer 1v Dollerup By, Sjørring beliggende Tvorupvej 9, 7700 Thisted.
- Det ansøgte graveareal udgør 11,6 hektar, se bilag B.
- Der forventes en årlig indvinding på 35.000 m³ sand, sten og grus.
- Der ansøges om indvinding indtil 2 meter over grundvandsspejlet.
- Der er ansøgt om indvinding ned til kote 14 meter (DVR90).
- Der er ansøgt om tilladelse til indvinding over en 10-årig periode.
- Arealet ønskes efterbehandlet til landbrugsmæssig drift.
- Der er ansøgt om skelgennemgravning til matr.nr. 3n Dollerup By, Sjørring.
- Der skal anvendes følgende maskiner i forbindelse med indvindingen: 3 tørsorteringsanlæg, 1 gravemaskine og 1 gummiged.
- Der er et årligt forbrug af hydraulikolie på ca. 200 L og dieselolie er ca. 5.000 L.
- Der anvendes en 1.200 l stationær dieseltank og en 450 L mobiltank.
- Der anvendes eksisterende adgangsvej til Dollerupvej.
- Der ansøges om følgende driftstider: mandag til fredag kl. 07.00-16.00 og lørdage 08.00-12.00.

Der er vedlagt ansøgningen følgende bilag:

- Udskrift af tinglysning
- Oversigtskort 1:20.000
- Kort 1:2500 med angivelse af adgangsveje og bygninger
- Udkast til grave- og efterbehandlingsplan
- Ansøgningskema efter miljøvurderingsloven

4.2 Høring vedr. ansøgning

4.2.1 Myndigheder, forsyningsselskaber og landsdækkende foreninger

Ansøgningsmaterialet var i perioden fra den 23. marts til den 20. april 2022 i høring ved berørte myndigheder, forsyningsselskaber samt landsdækkende foreninger. Der kom høringssvar fra Thisted Kommune og Museum Thy

Thisted Kommune bemærker i deres høringssvar,

- At registreringen af beskyttet natur er blevet opdateret i området nær grusgraven, og at der ikke registreret beskyttet natur inden for graveområdet eller umiddelbart op af dette.
- At der langs graveområdets vestside er en efterbehandlet råstofgrav og en markant skrænt, og såfremt skrænten påvirkes af projektet, bør regionen tage stilling til om området er et potentielt levested for birke-mus.
- At hvis der skal bruges større mængder til overbrusning, bør dette ikke være ledningsført drikkevand, men i stedet sekundavand hentet i tankvogn.

- At Thisted Kommune accepterer efterbehandling til landbrug, da der hverken er særlige drikkevandsinteresser eller indvindingsoplande i området. Thisted Kommune ønsker dog at tykkelsen på muldlaget forøges betydeligt i forbindelse med efterbehandlingen til beskyttelse af grundvandsressourcen.
- At Thisted Kommune i forbindelse med den senere behandling af ansøgningen vil tage stilling til vilkår i forbindelse med fortsat anvendelse af den eksisterende overkørsel til området, herunder asfaltering op til 20 meter fra vejskellet til den offentlige vej, Dollerupvej.

Region Nordjylland har på baggrund af bemærkningerne fra Thisted Kommune uddybet vurderingen af projektet påvirkning af birkemus, da dele af skrænten fjernes ved skelgennemgravning til matr.nr. 3n Dollerup By, Sjørring. Vurderingen fremgår af tilladelsens afsnit 5.5

Region Nordjylland vurderer, at et øget muldlag ikke er en forudsætning for at beskytte grundvandsressourcen, jf. afsnit 5.4, hvorfor der ikke stilles vilkår herom. Regionen bemærker at en tilførsel af ren jord i forbindelse med efterbehandlingen vil kræve en dispensation fra jordforureningslovens § 52. Der er med ansøgningen om råstofindvinding også ansøgt om dispensation fra jordforureningslovens § 52. Ansøgning om dispensation behandles særskilt fra råstoftilladelsen.

Thisted Kommune har onsdag den 15. juni 2022 orienteret Region Nordjylland om, at der ikke tidligere er meddelt dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18 til oplag af muld/overjord og afrømning af muld inden for den beskyttelseslinje der afkastes af gravhøjen med frednings nr.: 120491, jf. afsnit 5.5. Thisted Kommune påtænker at forholdet fysisk skal lovliggøres. Kommunen vil komme med uddybende bemærkninger i forbindelse med høring af udkastet til råstoftilladelsen.

Høringssvar fra Museum Thy bemærker i deres høringssvar,

At der på luftfotos af det ansøgte areal, ses tegn på en eller to overpløjede gravhøje. Museum Thy ønsker derfor at forundersøge arealet forud for råstofindvindingen finder sted.

4.2.2 Sagsparter

Der er foretaget partshøring på baggrund af ansøgningsmaterialet. Ansøgning om råstoftilladelse er fremsendt til følgende naboer/berørte parter:

Ejere og beboere af:

- Ranunkelvej 6, 7700 Thisted
- Vinkelsti 18, 7700 Thisted
- Dollerupvej 17, 7700 Thisted
- Norgesvej 29, 7700 Thisted
- Ribevej 30,1., 9220 Aalborg Ø
- Dollerupvej 21, 7700 Thisted
- Dollerupvej 7, 7700 Thisted
- Dollerupvej 8, 7700 Thisted
- Trapsandevvej 17, 7700 Thisted
- Trapsandevvej 5, 7700 Thisted
- Tvorupvej 13, 7700 Thisted
- Tvorupvej 15, 7700 Thisted
- Tvorupvej 1, 7700 Thisted

Der er ikke indkommet bemærkninger fra de partshørte.

4.3 Høring vedr. udkast til tilladelse

4.3.1 Thisted Kommune

Udkast til tilladelse er den 4. juni 2022 sendt i høring hos Thisted Kommune i henhold til råstoflovens § 10a om fastsættelse af vilkår for efterbehandling. Thisted Kommune har indsendt følgende bemærkninger til udkastet:

Thisted Kommune har i forbindelse med høringen udtalt, at kommunen snarest udarbejder en tilladelse til overkørsel til den offentlige vej, Dollerupvej.

Thisted Kommune havde i øvrige ingen bemærkninger til udkast til tilladelse.

4.3.2 Sagsparter

Udkast til tilladelse er den 4. juni 2022 sendt i høring ved berørte parter. Der er fremkommet følgende bemærkninger:

Museum Thy

Størstedelen af indvindingsområdet blev arkæologisk forundersøgt i 2002. Ved forundersøgelsen fremkom ingen skjulte fortidsminder, og det forundersøgte område blev frigivet til råstofindvinding. To mindre områder blev ikke forundersøgt og derfor ikke frigivet til jordarbejde: et trekantet areal mod syd, samt arealet inden for 100 m zonen omkring det fredede fortidsminde med frednings nr. 120491. Siden er der foretaget muldafrømning inden for den omtalte fredningszone. Grundet risikoen for at påtræffe væsentlige skjulte fortidsminder inden for fredningszonen burde indvinder have informeret Museum Thy forud for muldafrømningen.

Inden yderligere jordarbejde på arealet, der i værste fald vil destruere eventuelle skjulte fortidsminder, anbefales Museum Thy indvinder at kontakte museet. Dette kan ske direkte til museumsinspektør Marie Vang Posselt på mobil 20651400 eller til Museum Thys hovednummer 97920577. Inden jordarbejde på den sydlige trekant, der ikke er forundersøgt, anbefales det ligeledes at kontakte Museum Thy for en vurdering af, hvorvidt en forundersøgelse anbefales.

Kortmateriale kan rekvireres ved at kontakte Museum Thy på de to ovennævnte telefonnumre.

Som understøttelse af Museum Thy's bemærkninger, er der i tilladelsen stillet vilkår om, at hvis indvinder ikke ønsker de arkæologiske interesser afklaret gennem en forundersøgelse, skal indvinder senest 4 uger før muldafrømning underrette museet om, hvornår arbejdet bliver sat i gang.

4.3.3 Ansøger

Udkast til tilladelse er den 4. juni 2022 sendt i høring ved ansøger i henhold til forvaltningslovens §19.

Der er ikke fremkommet bemærkninger fra ansøger.

5. Regionens behandling af sagen

5.1 Råstofplanen

Det ansøgte areal ligger ca. 1,2 km nordvest for Sjørring. Det ansøgte areal ligger i graveområde Dollerup i Råstofplan 2020 for Region Nordjylland. Graveområdet er udlagt til indvinding af sand, sten og grus. Råstof-ferne indenfor området skal udnyttes og oparbejdes optimalt i overensstemmelse med deres kvalitet.

5.1.1 Ressourcens omfang og kvalitet

Region Nordjylland vurderer, på baggrund af viden fra en eksisterende råstofindvinding i graveområdet, at der er store mængder sand, sten og grus i området. Der er tale om en råstofressource af høj kvalitet, der bl.a. benyttes som bundsikringsmaterialer og stabilgrus ved diverse anlægsprojekter.

5.2 Miljøvurderingsloven¹⁷

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2 pkt. 2a 'Råstofindvinding fra åbne brud samt tørvegravning', jf. lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Region Nordjylland har derfor udført en screening, der skal tilvejebringe nødvendig viden til afgørelse om, hvorvidt indvindingen kan have væsentlig virkning på miljøet og er omfattet af krav om miljøvurdering.

På baggrund af screeningen har Region Nordjylland vurderet, at projektet hverken på baggrund af karakter, placering eller kendetegn ved påvirkningen vil påvirke miljøet væsentligt. Region Nordjylland har den 11. maj 2022 truffet afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport. Afgørelsen er truffet efter miljøvurderingslovens § 21. Afgørelsen kan ses på regionens hjemmeside www.rn.dk/rastoffer.

5.3 Kommuneplan og lokalplan

Området er medtaget som råstofindvindingsområde i kommuneplanen for Thisted Kommune. Området er i Kommuneplan 2021-2033 derudover udlagt som:

- Specifikke geologiske bevaringsværdier (Hundborgbuen – NGI 15)
- Værdifulde kulturmiljøer (Sjørring - Diernæs Mark)
- Særlig værdifulde landbrugsområder

Specifikke geologiske bevaringsværdier

" Retningslinje 2.1.7

- a) *Bevaring af de værdifulde geologiske områder, deres indbyrdes overgange og sammenhænge skal sikres. De må som udgangspunkt ikke sløres af gravning, bebyggelse, tekniske anlæg, skovbeplantning eller kystsikring.*
- b) *Værdifulde geologiske kystprofiler skal bevares. Ligeledes skal værdifulde geologiske profiler, der afdekkes ved råstofgravning, søges bevaret.*
- c) *De værdifulde geologiske områder skal indgå i et sammenspil med naturen i Thy, når det gælder naturoplevelser, undervisning og forskning.*

---

¹⁷ Lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

- d) *Taler særlige samfundsmæssige interesser for, at der skal ske indgreb i de særlige geologiske interesseområder, for eksempel ved råstofgravning, skal indgrebene begrænses, og områderne skal efterlades, så deres forsknings- og undervisningsmæssige værdi ikke forringes.*

Hundborgbuen– NGI 15:

Hundborgbuen er en randmoræne fra sidste istids hovedfremstød. Sjørring Sø er tolket som den tilhørende inderlavning. Hundborgbuen er et typeeksempel på en randmoræne med tilhørende inderlavning. Det er vigtigt, at de geologiske landskabsformer med deres indbyrdes overgange og sammenhænge fremstår klart og ikke ødelægges eller sløres. Eventuel råstofindvinding bør foregå stærkt kontrolleret, og muligheden for profiler bør indgå i efterbehandlingsplanen.”

Værdifulde kulturmiljøer

”Retningslinje 2.1.7

- a) *Indenfor Værdifulde Kulturmiljøer og kulturarvsarealer, skal de kulturhistoriske værdier beskyttes. Byggeri, anlægsarbejder og andre indgreb, der vil forringe oplevelsen eller kvaliteten af ovennævnte værdier, må som udgangspunkt ikke finde sted.*

...

Sjørring - Diernæs Mark

Kulturmiljø betinget af området store, nu tørlagte sø og vådområder samt de talrige engdrag forbundet hermed som afspejles af, voldstederne Gårdstedhøj, Færgeborg, Voldhøj, Todbøl Voldsted og Sjørring Volde, de gamle hovedgårde Store Diernæs, Råstrup og Todbøl, stenalderanlæg, bebyggelsesspor fra vikingetid og middelalder, husmandskolonien Diernæs Mark samt gårdene på bunden af Sjørring Sø; Sjørringvig, Rosvang, Egebaksande og Færgeborg.

Desuden et kulturhistorisk stationsbymiljø i Sjørring og samt, Tvorup Kirkeruin.”

Samlet vurdering

Region Nordjylland vurderer, at råstofindvindingen og den efterfølgende efterbehandling tager de nødvendige hensyn til retningslinjerne i Thisted Kommunes kommuneplan 2021-2033.

Denne vurdering tilskrives, at arealet efterbehandles til landbrugsdrift, som er den nuværende og tidligere arealanvendelse, og at værdifulde Kulturmiljøer i området ikke forringes.

Der er i indeværende råstoftilladelse stillet vilkår om, at hvis der under gravningen afdækkes særlige landskabsformer, blottede profiler mv., som særlig tydeligt afspejler landskabets opbygning, den geologiske historie eller de geologiske processer skal disse søges bevaret, og at der i forbindelse med efterbehandlingen kan efterlades geologiske profiler efter aftale med Region Nordjylland, jf. vilkår 41.

Der er ingen lokalplan for området.

5.4 Grundvand og overfladevand

Grundvand

Det ansøgte areal ligger i et område med drikkevandsinteresser (OD) og nærmeste område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) ligger ca. 1,5 km mod nord.

Det nærmeste indvindingsopland er indvindingsoplandet for Thisted Drikkevand A/S, Baun, som ligger ca. 1,3 km nord for det ansøgte areal. Størstedelen af indvindingsoplandet ligger inden for OSD, og kun en mindre del mod syd ligger udenfor OSD. Indvindingsoplandet er udpeget som nitratfølsomt indvindingsopland og som indsatsområde indenfor nitratfølsomme indvindingsområder.

Der findes én privat drikkevandsboring indenfor en afstand af 300 m fra det ansøgte areal:

- DGU nr. 30.311 - ca. 150 m sydøst for projektarealet ved Dollerupvej 17.

Grundvandets strømningsretning er svagt mod øst mod Thisted Bredning.

Terrænkoten for det ansøgte areal varierer fra ca. kote 37-20 m DVR90. Grundvandsspejlet for arealet ligger i ca. kote 12 m DVR90. Der søges om indvinding indtil 10 m under terræn, dog ikke nærmere end 2 m over grundvandsspejlet, svarende til kote 14 m DVR90.

Jf. nyeste basisanalyser fra forslag til vandområdeplanerne 2021-2027 ligger projektarealet over de regionale grundvandsforekomster ID: dkmj_972_kalk og dkmj_147_ks. Begge forekomster er registreret med god kvantitativ tilstand og ringe kemisk tilstand. Målsætningen er, at grundvandsforekomsterne skal opnå god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand.

Årsagen til den manglende målopfyldelse for dkmj_972_kalk skyldes bl.a. nitrat, mens årsagen til den manglende målopfyldelse for dkmj_147_ks skyldes bl.a. pesticider.

I forbindelse med efterbehandling til landbrug sker der reetablering af de oprindelige øvre jordlag, herunder overjord og muldlag. Muldlaget skal ligge øverst.

Det fremgår af ansøgningen, at muldlaget på arealet har en tykkelse på ca. 10-20 cm. Det fremgår endvidere af ansøgningen, at overjorden på arealet har en tykkelse på ca. 20 cm.

I forhold til de dybere jordlag er muldlaget en meget mikrobielt aktiv zone, og langt hovedparten af nedbrydningspotentialen for miljøfremmede stoffer samt evne til at binde og tilbageholde forurening, knytter sig således til muldlaget og de øverste jordlag i øvrigt. Det antages at nedbrydning af pesticider kun sker i den øverste meter af jordlaget¹⁸.

Reduktionen af nitrat kræver iltfrie forhold. I jordlagene over grundvandsspejlet (umættede zone), opstår eksempelvis sådanne forhold når ilt forbruges som følge af kraftig mikrobiologisk aktivitet, og/eller når temporær vandmætning nedsætter tilgangen af ilt betydeligt¹⁹. Det vurderes at reduktionen af nitrat for hovedpartens vedkommende sker i de øverste meter under terræn.

---

¹⁸ FOCUS (2021). FOCUS groundwater scenarios in the EU review of active substances., EU:

https://esdac.jrc.ec.europa.eu/public_path/projects_data/focus/gw/docs/Generic_guidance_FOCUS_GW_V2-3final.pdf

¹⁹ Miljøstyrelsen (2001). Arbejdsrapport fra Miljøstyrelsen Nr. 24/2021, Principper for beregning af nitratreduktion i jordlagene under rodzonen.

Enhver bortgravning af råstoffer reducerer tykkelsen af den umættede zone, og dermed nedsættes regnvandets opholdstid i den umættede zone.

Efterbehandlingen til landbrug ændrer imidlertid ikke på placeringen i forhold til hinanden eller tykkelsen af de øverste jordlag, og det vurderes derfor, at nedbrydningspotentialet for pesticider og denitrifikationspotentialet ikke forringes væsentligt efter indvindingen er afsluttet og arealet efterbehandlet i forhold til situationen før indvindingen.

Det vurderes at projektet ikke vil kunne forringe tilstanden eller hindre opfyldelse af de opsatte miljømål, idet råstofindvindingen og den efterfølgende arealanvendelse ikke giver anledning til ændret udledning af næringsstoffer eller miljøfremmede stoffer. Da der ikke indvindes råstoffer under grundvandsspejlet, sænkes grundvandet ikke forbindelse med projektet.

Overfladevand

Der findes ingen større søer eller vandløb, som har specifik målsætning i vandområdeplanen, inden for eller i nærheden af projektområdet.

Nærmeste sø ligger ca. 140 m nord for projektområdet. Derudover ligger der to søer hhv. ca. 300 m syd og 300 m nord for projektområdet. Søerne omfattes af naturbeskyttelseslovens § 3, men er ikke omfattet af vandområdeplanen.

Det nærmeste vandløb ligger ca. 365 m syd for projektområdet. Dette vandløb har tilløb til det § 3-beskyttede vandløb, Kastet Å, der løber ca. 530 m syd for projektområdet.

Kastet Å (ID:o9954) er omfattet af vandområdeplanen. Kastet Å er registreret til ukendt økologisk tilstand og ukendt kemisk tilstand. Målsætningen er, at vandløbet skal opnå god økologisk tilstand og god kemisk tilstand. Region Nordjylland vurderer, at det ansøgte projekt ikke vil kunne forringe tilstanden eller hindre opfyldelse af de opsatte miljømål, idet råstofindvinding ikke giver anledning til udledning af næringsstoffer eller miljøfremmede stoffer. Ligeledes ændrer råstofindvindingen ikke på de hydrologiske forhold idet der ikke graves under grundvandsspejlet.

Samlet vurdering

Region Nordjylland vurderer, at den påtænkte råstofindvinding og den efterfølgende arealanvendelse ikke udgør en risiko for forurening af hverken grundvand eller overfladevand. I forbindelse med indvindingen af råstoffer foregår der ikke aktiviteter der kan forurene grundvand eller nærliggende recipienter. Opbevaring af brændstof og tankning kan udgøre en forureningsrisiko. Risiko for forurening vurderes dog at være lille og kan sidestilles med den risiko der er ved almindelig markdrift.

5.5 Natur og landskab

Landskab

Den del af projektarealet hvor der ikke allerede indvindes råstoffer, anvendes i dag som landbrugsjord i om-drift, og området ligger i et kuperet landskab med dyrkede marker, læhegn, småskove og flere gravhøje.

Projektarealet afgrænses mod vest af skellet mellem matr.nr. 1v og 3n Dollerup By, Sjørring. Skellet består af en vestvendt skråning med et læhegn på toppen. Skråningen er opstået som følge af en tidligere råstof-indvinding på matr.nr. 3n.

Af landskabelige hensyn stilles der vilkår om, at der skal foretages skelgennemgravning til matr.nr. 3n, hvorved der ikke efterlades en vold, der vil fremtræde som et dominerende fremmedelement i landskabet, jf. vil-kår 22.

Naturbeskyttelseslovens § 3

Nærmeste sø ligger ca. 140 m nord for projektområdet. Derudover ligger der to søer hhv. ca. 300 m syd og 300 m nord for projektområdet. De tre søer er alle omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Det nærmeste vandløb ligger ca. 365 m syd for projektområdet. Dette vandløb har tilløb til det § 3-beskyttede vandløb, Kastet Å, der løber ca. 530 m syd for projektområdet.

Projektet indebærer ikke udledning af overfladevand og der indvindes ikke råstoffer under grundvandsspejlet. Da der ikke graves under grundvandsspejlet, vurderer Region Nordjylland, at vandføringen i vandløbene ikke ændres som følge af råstofindvindingen.

Det vurderes på baggrund af ovenstående, at projektet hverken vil medføre en direkte eller indirekte påvirkning af de nævnte vådområder, og derfor ikke medføre en tilstandsændring af disse.

Nærmeste terrestriske naturområder, omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, er to overdrev der ligger hhv. ca. 42 m vest og 80 nordvest for projektområdet. Derudover er der ferske enge og moser hhv. ca. 500 m og 650 m syd for projektområdet.

Region Nordjylland vurderer, at projektet ikke vil påvirke de terrestriske naturtyper, som følge af afstanden mellem projektområdet og naturtyperne, og at der ikke graves under grundvandsspejlet.

Fredninger og fortidsminder

Nærmeste fredede område er Sjørring Kirke der ligger ca. 1,56 km sydøst for projektområdet.

Nærmeste beskyttede sten- og jorddige ligger ca. 400 meter øst for projektområdet (DigelID: 123148).

Det vurderes, at projektet ikke vil påvirke hverken fredede områder eller beskyttede diger, som følge af afstanden til disse.

En del af projektområdet, svarende til ca. 0,8 ha, ligger inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen, der afkastes af gravhøjen med frednings nr.: 120491. Der sker ingen indvinding af råstoffer inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen. Der ligger dog mulddepoter og der foretages afgrøning af muld inden for beskyttelseslinjen.

Indvinder har oplyst, at mulddepoterne stammer fra afgrøningen i forbindelse med etablering af råstofindvindingen i 2005-2006, og at mulden først kan spredes ud som den afsluttende del af den igangværende efterbehandling af området. Dele af mulden stammer også fra afgrøning ved etablering af kørselsveje i forbindelse med jordtilførsel, der er nødvendig til efterbehandling. Jordtip sker fra nord imod syd. Mulden bliver spredt ud når der er tilført tilstrækkeligt med jord, og kørselsvejen bliver fjernet i samme forbindelse. Indvinder har oplyst at der er fokus på at afslutte efterbehandlingen nær fortidsmindebeskyttelseslinjen som det første.

Formålet med at inkludere arealet inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen i ansøgningen er, at kunne inddrage det i den nye efterbehandlingsplan, for herigennem at have en samlet plan for efterbehandlingen af arealet med naturbeskyttelseslovens § 18 for øje. Der søges altså ikke om indvinding af råstoffer inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen.

Region Nordjylland finder det relevant at inddrage arealet inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen i råstoffilladelsen, hvorved der kan laves en samlet efterbehandlingsplan for området.

Regionen vurderer, at mulden ved efterbehandlingen ikke må tildækkes af andre jordarter, da indholdet af organisk materiale ved tildækning giver risiko for forurening af grundvandet på grund af nedbrydning af det organiske materiale, hvorfor der er stille vilkår om dette i tilladelsen, jf. vilkår 35 og 36.

Thisted Kommune er myndighed i forhold til fortidsmindebeskyttelseslinjen.

Thisted Kommune har orienteret Region Nordjylland om, at der ikke tidligere er meddelt dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18 til oplag af muld/overjord og afrømning af muld inden for den beskyttelseslinje der afkastes af gravhøjen. Thisted Kommune har dertil oplyst, at kommunen påtænker at forholdet fysisk skal lovgiggøres.

Region Nordjylland har på baggrund af Thisted Kommunes bemærkninger stillet vilkår om, at efterbehandlingen af arealet inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen til en hver tid skal følge Thisted Kommunes afgørelser herom, jf. vilkår 29.

Region Nordjylland har i tilladelsen ligeledes stillet vilkår om, at der ikke må indvindes råstoffer inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen, jf. vilkår 21.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Natura 2000-område nr. 27, Hvidbjerg Å, Ove Sø og Ørum Sø, ligger ca. 530 m syd for projektområdet.

Natura 2000-området består af Habitatområde H27 Hvidbjerg Å, Ove Sø og Ørum Sø og Fuglebeskyttelsesområde F21 Ove Sø.

Vandløbet Kastet Å er en del af det vandløbssystem, der udgør habitatområdet, og ligger nærmest projektet. Ove Sø, der udgør fuglebeskyttelsesområdet ligger ca. 12,5 km sydøst for projektområdet.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i nedenstående tabel²⁰:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 27		
Naturtyper:	Lagune* (1150)	Strandeng (1330)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klitthede* (2140)
	Klitlavning (2190)	Lobeliesø (3110)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	
Arter:	Bæklampret (1096)	Flodlampret (1099)
	Havlampret (1095)	Stor vandsalamander (1166)
	Odder (1355)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 21		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Sangsvane (T)
	Kortnæbbet gås (T)	

Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype jf. habitatdirektivet. Ved fuglearterne er det angivet, om der er tale om ynglefugle (Y) eller trækfugle (T).

Blandt de primære trusler mod Natura 2000-området er tilgroning, uhensigtsmæssig hydrologi, direkte påvirkning fra landbrugsdrift og forekomst af invasive arter.

Region Nordjylland vurderer, at det ansøgte projekt ikke forringer tilstanden af Kastet Å eller vandløb med tilløb dertil. Ligeledes vurderes det, at projektet ikke vil forringe tilstanden af de terrestriske naturtyper og søer, der ligger i tilknytning å-systemet, eller den del af Natura 2000-området der ligger nedstrøms Kastet Å.

²⁰ Udkast til Natura 2000-plan 2022-2027. November 21, Miljøministeriet, Miljøstyrelsen.

Denne vurdering tilskrives afstanden mellem projektområdet og Natura 2000-området, samt at råstofindvinding ikke giver anledning til udledning af overfladevand med næringsstoffer eller miljøfremmede stoffer. Ligeledes ændrer råstofindvindingen ikke på de hydrologiske forhold, idet der ikke graves under grundvandsspejlet.

Region Nordjylland vurderer, at det ansøgte projekt ikke vil være til ugunst for de naturtyper og arter som udgør udpegningsgrundlaget i Natura 2000-området.

Bilag IV-arter

En række dyr og planter omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring projektområdet. herunder markfirben, odder, birkemus, spidssnudet frø og stor vandsalamander. Dette er vurderet ud fra Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 for det 10x10 km kvadrat som projektområdet ligger i, samt opslag i Naturbasen, Danmarks Naturdata og Arter.dk.

Ifølge opslag på Naturbasen, Danmarks Naturdata og Arter.dk den 25. august 2022 er der en konkret registrering af stor vandsalamander ca. 1,5 km vest for projektområdet. Derudover er der også registreret odder i Kastet Å og des tilløb, som ligger ca. 530 m syd for projektområdet. Nærmeste registrering af birkemus er ca. 1,3 og 2,5 km hhv. syd projektområdet og sydøst for projektområdet nær Sjørring.

Region Nordjylland besøgte områderne i og omkring råstofgraven den 23. februar 2022 og den 4. maj 2022.

Stor Vandsalamander

Stor vandsalamanders fortrukne ynglested er små, soleksponerede vandhuller med rent vand, en rig undervandsvegetation og et fravær af fisk. Arten kan også opholde sig i større søer, men disse vil sjældent være egnede ynglesteder.

Rasteområderne på land ligger oftest nær vandhullet, hvor der er gode skjulesteder, gerne med store mængder dødt ved under naturligt henfald. Rastestederne er oftest knyttet til skov og menneskeboliger.

Region Nordjylland vurderer, at vandhullerne/søerne nær projektområdet potentielt kan være yngle- og rasteområder for stor vandsalamander, da der er tale om soleksponerede vandhuller med rig undervandsvegetation med relativ kort afstand til boliger og bevoksninger. Nærmeste vandhul ligger ca. 140 m nord for projektområdet.

Projektet vurderes ikke at ændre tilstanden af vandhullerne, da råstofindvinding ikke giver anledning til udledning af overfladevand med næringsstoffer eller miljøfremmede stoffer. Ligeledes ændrer råstofindvindingen ikke på de hydrologiske forhold idet der ikke graves under grundvandsspejlet. Projektet vurderes ikke at påvirke potentielle rasteområder i tilknytning til søerne.

På baggrund af ovenstående, vurderer Region Nordjylland, at projektet ikke vil påvirke yngle- og rasteområder for stor vandsalamander.

Odder

Odderen lever i tilknytning til både stillestående og rindende vand, salt- og ferskvand. Uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder, med gode skjulmuligheder i form af vegetation mv., er oplagte levesteder.

Region Nordjylland vurderer, at projektet ikke vil påvirke yngle- og rasteområder for odderen. Dette begrundes med, at der ikke ligger søer, moser eller vandløb indenfor projektområdet, og at der ikke vurderes at være velegnede skjulesteder indenfor projektområdet.

Region Nordjylland vurderer, at det ansøgte projekt ikke forringer tilstanden af Kastet Å eller vandløb med tilløb dertil, hvori odderen tidligere er observeret. Projekt vurderes heller ikke at forringe tilstanden af de terrestriske naturtyper og søer, der ligger i tilknytning å-systemet, eller andre vådområder i øvrigt.

Markfirben

Markfirbenet lever på tørre lysåbne områder, som f.eks. heder, overdrev, sten- og jorddiger, vejskrånninger og sandede bakkede områder, typisk på soleksponerede sydvendte skrånninger.

Markfirben yngler typisk på varme soleksponerede arealer med løs, veldrænet jord af gruset og sandet karakter og med sparsom vegetation, hvor den kan grave sine æg ned. Yngleområder kan f.eks. være sydvendt skrånning med bart sand. Rasteområdet skal typisk også være soleksponeret, men her må der gerne være lidt spredte buske, sten, mm. der både fungerer som skjulesteder og solepladser. Rasteområde vil typisk være jord- og stendiger, skovbryn og læhegn i forbindelse til yngleområdet.

Yngle- og rasteområderne er typisk ret tæt knyttet og ligger i relativ forbindelse med hinanden.

Region Nordjylland vurderer, at projektområdet ikke er et egnet yngle- eller rasteområde for markfirben, da det i dag delvist består af intensivt dyrket landbrugsjord og delvist en råstofgrav hvor efterbehandlingen til landbrug er i gang, og derfor ikke indeholder de fysiske forhold, der er karakteristiske for artens levesteder.

Spidssnudet frø

Spidssnudet frø yngler i et bredspektrum af vådområder lige fra små vandhuller til bredden af større søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller.

Spidssnudet frø er i høj grad afhængig af, at der nær ynglestederne findes gode levesteder på land. Rasteområdet består typisk af fugtige områder såsom enge og mosser, der ligger i forlængelse af ynglevandhullet.

I den aktive råstofgrav er det en lavning med overfladevand. Region Nordjylland besøgte vandhullet og arealerne omkring vandhullet den 23. februar 2022. Vandet i vandhullet var meget uklart og der var ingen væsentligt vegetation i og omkring vandhullet. På baggrund af besøget vurderes det, at vandhullet ikke udgør et egnet ynglested for spidssnudet frø, som følge af vandkvaliteten og manglen på egnede levesteder på land i forlængelse af vandhullet.

Region Nordjylland vurderer samlet set, at projektområdet hverken er yngle- eller rasteområde for spidssnudet frø, da arealet delvist består af intensivt dyrket landbrugsjord og en aktiv råstofgrav.

Region Nordjylland vurderer, at en evt. nærliggende bestand af spidssnudet frø ikke bliver påvirket af projektet, som følge af afstanden til vådområder, at råstofindvinding ikke giver anledning til udledning af næringsstoffer eller miljøfremmede stoffer, og at der ikke sker grundvandssænkning i forbindelse med råstofindvindingen.

Birkemus

Birkemusen foretrækker at leve i lysåbne, ældre skove med rig bundvegetation, enge og kratbevoksede mosser. Arten forekommer i en stor variation af levesteder, hvoraf de vigtigste synes at være fugtige områder i forbindelse med vandløb eller fjorde samt tilstødende tørre arealer.

Om sommeren opholder birkemus sig i områder med gode fødemuligheder og adgang til skjulesteder, eksempelvis hvor fugtige arealer såsom enge, vandløbs- og vældområder ligger tæt på tørre biotoper i form af overdrev, heder, afgræssede, stejle skrænter, ekstensivt dyrkede marker eller skov.

Om vinteren foretrækker birkemusen at opholde sig på mere tørre og beskyttede arealer, oftest i god forbindelse med det fugtige sommeropholdssted.

I skellet mellem matr.nr. 1v og 3n Dollerup By, Sjørring, i den vestlige ende af projektområdet, ligger der en vestvendt skrånning med et læhegn af ældre forblæste hyld, tjørn på toppen. Skrånningen er opstået som følge af den tidligere råstofindvinding på matr.nr. 3n.

Skrånningen er i den nordlige ende ca. 8 meter bred med en hældning på 1:3. Både brede og hældning bliver mindre i sydlige retning.

I forbindelse med projektet foretages der af landskabelige hensyn en skelgennemgravning til matr.nr. 3n, og ovennævnte skrånning fjernes.

Søen der ligger ca. 140 meter nord for projektområdet er det nærmeste fugtige naturområde. Skellet der gennemgraves, ligger i indirekte tilknytning hertil. De to områder er forbundet af det resterende læhegn, som ikke påvirkes i forbindelse med projektet.

Søen ligger på et mindre udyrket areal på ca. 2.000 m², hvoraf søen inklusiv bredzone udgør ca. 400 m². Ved regionens besigtigelse den 4. maj 2022 var søens vandspejl væsentligt reduceret, da søen stort set var dækket af knæbøjet rævehale og omkranset af et 1-2 meter bredt bælte af lysesiv og enkelte piletræer. Arealet omkring søen fremstår endvidere tørt og domineret med høje græsser.

Arealet ved søen er mod nord, øst og vest omkranset af intensivt dyrket landbrugsjord. Mod syd og sydvest er der to skrånende overdrevarsarealer, hver på ca. 1 ha, hvoraf det ene støder op til området omkring søen. Se nedenstående oversigtskort.

Figur 1 - Oversigtskort med beskyttet natur, projektarealet og skelgennemgravning.

Region Nordjylland vurderer, at ovenstående områder omkring råstofgraven og råstofgraven i sig selv ikke udgør et egnet yngle- eller rasteområde for birkemus. Denne vurdering tilskrives, at levestederne for birkemus oftest er fugtige, og det eneste fugtige område i nærheden af projektet er en lille sø, der kun tilbyder begrænsede fødemuligheder. Endvidere ligger området relativt isoleret i det intensivt dyrkede landskab.

Det vurderes, at birkemus i nærområdet primært vil være tilknyttet de større fugtige enge og våde moseområder langs Kastet Å syd for projektområdet, samt de større sammenhængende enge- og moseområder syd for Sjørring by.

Det ansøgte projekt, herunder skelgennemgravning mellem matr.nr. 1v og 3n Dollerup By, Sjørring vurderes derfor ikke at påvirke birkemus.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående gennemgang af de enkelte relevante bilag IV-arter, vurderer Region Nordjylland, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rastesteder for bilag IV-arter og at den økologiske funktionalitet bevares på minimum samme niveau.

5.6 Miljømæssige forhold

5.6.1 Støj

Miljøstyrelsen er af den principielle opfattelse, at vilkår om støj fra grusgrave bør fastsættes med udgangspunkt i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder", områdetype 3 – "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder".

Støjniveauet måles som det energiækvivalente, korrigerede, A-vægtede lydtrykniveau, Lr.

Region Nordjylland vurderer, at Miljøstyrelsens anbefalede støjgrænser næppe kan overholdes for alle bebyggelses vedkommende på alle tidspunkter i en råstofgravs driftsfase. Det kan derfor i et vist omfang være nødvendigt – i for eksempel anlægsfasen, når indvinding foregår tæt på enkelte bebyggelser eller når efterbehandlingen foregår – at acceptere et højere støjniveau end de nævnte grænseværdier. Det vil dog kun være indenfor nærmere bestemte tidsrum – og der vil maksimalt kunne accepteres et støjniveau på 60 dB (A), som svarer til, hvad der normalt accepteres i erhvervs- og industriområder med forbud imod generende virksomheder.

Der er ansøgt om følgende driftstider:

- Gravearbejde og oparbejdningsanlæg, samt udlevering og læsning: Mandag – fredag kl. Kl. 07.00 – 16.00, og lørdage kl. 8-12.

Nærmeste beboelser er:

- Dollerupvej 7 beliggende ca. 150 m sydsydøst for projektarealet.
- Dollerupvej 17 beliggende ca. 135 m sydøst for projektarealet.
- Dollerupvej 19 beliggende ca. 200 meter øst for projektarealet.
- Dollerupvej 21 beliggende ca. 220 meter øst for projektarealet.
- Tvorupvej 1 beliggende ca. 140 m nord for projektarealet.

Ifølge den fremsendte graveplan holdes der en afstand på ca. 160 og 170 m mellem gravefronten og beboelsesbygningerne på hhv. Dollerupvej 7 og Tvorupvej 1. De øvrige beboelser ligger nærmest de arealer, hvor efterbehandling er påbegyndt.

Dollerupvej 17 ligger ca. 80 m syd for råstofgravens udkørsel. Region Nordjylland har beregnet, at der i gennemsnit vil køre ca. 10 lastbiler til og fra råstofgraven om dage, jf. afsnit 5.6.4.

De fastsatte støjvilkår fremgår af afsnit 2.1.7

Det vurderes, at disse støjgrænser kan overholdes bortset fra i kortere perioder igennem anlægsfasen.

5.6.2 Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

Miljøstyrelsen anbefaler, at vilkår for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer fastsættes på baggrund af Orientering fra Miljøstyrelsen Nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø". Orienteringen er udarbejdet med det formål at stille det bedst mulige grundlag til rådighed for de myndigheder, som skal behandle miljøsager om lavfrekvent støj eller vibrationer, og for de laboratorier, som skal udføre de nødvendige målinger.

Vilkårene i tilladelsen er stillet på baggrund af anbefalingerne fra Miljøstyrelsen, og klager over gener vil ligeledes blive behandlet på baggrund af Miljøstyrelsens vejledning.

De fastsatte vilkår om lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer fremgår af afsnit 2.1.7.

5.6.3 Støv

Der er i Danmark ikke fastsat regler om, hvor meget en virksomhed må støve, og det er derfor råstofmyndighedens vurdering, hvornår der opstår støv i et omfang, så råstofindvinder skal iværksætte støvdæmpende foranstaltninger. Region Nordjylland tager udgangspunkt i, at der skal iværksættes støvdæmpende foranstaltninger, når der bliver hvirvlet støv op, som kan være til gene for naboer.

Der kan opstå støvgener fra grusgrave/råstofindvinding, når materialebunker og veje tørrer ud, så støvpartikler kan hvirvles op af vind, ved håndtering af materialer og kørsel med entreprenørmaskiner, lastbiler m.v. Støvgener kan begrænses ved vanding af veje og materialebunker.

Fygning fra grusgrave/råstofindvinding udgør en særlig udfordring på samme måde som fygning fra landbrugsarealer. Volde af afrømmet muld vokser til med naturlig vegetation, og tilvoksede muldvolde kan reducere risiko og gener fra fygning. Ved at placere materialebunker øst-vest orienteret kan omfanget af fygning reduceres.

Vilkår vedr. støv fremgår af afsnit 2.1.8.

5.6.4 Trafik

Det vurderes at den tunge trafik, der finder sted i området i dag, primært stammer fra landbrugsdriften af de omkringliggende marker samt transport til og fra råstofindvindingen.

Den ansøgte råstoftilladelse erstatter den eksisterende tilladelse til råstofindvinding som udløber den 10. oktober 2022. Indvindingen forøges fra 15.000 m³ til 35.000 m³ sand, sten og grus om året.

Som en del af projektet er der også søgt om en generel dispensation efter jordforureningslovens § 52 til tilførsel af uforurennet jord til efterbehandling af arealet. Der er søgt om tilførsel af 75.000 m³ uforurennet jord i projektperioden (10 år). Fordeles denne mængde tilført jord ligeligt over projektperioden, vil der blive leveret 7.500 m³ jord pr. år. Erfaringsmæssigt vil der i nogle år blive tilført mere jord end andre.

Region Nordjylland har for projektet foretaget en beregning af den gennemsnitlige daglige transport med lastbiler til og fra råstofgraven ved en årlige indvinding på 35.000 m³ og årlige jordtilførsel på 7.500 m³. Beregningen er baseret på en antagelse om 220 arbejdsdage om året og et gennemsnitlig læs på 20 m³ pr. lastbil.

Beregningen viser, at der i gennemsnit vil køre ca. 10 lastbiler til og fra råstofgraven om dagen.

Projektet indebærer transport via den offentlige kommunale vej, Dollerupvej.

Region Nordjylland vurderer, at miljøpåvirkningen afledt af trafikken til og fra råstofindvindingen ikke vil være væsentligt, som følge af den begrænsede årlige indvindingsmængde og jordtilførsel. Det vurderes også, at de overordnede veje er indrettet til gennemkørende og tung trafik.

Der er ikke lokaliseret andre virksomheder i nærområdet, som vurderes, kan bidrage til kumulative effekter sammen med det ansøgte projekt.

5.6.5 Graveafstande og periferiskråninger

I graveplanen skal der fastlægges graveafstande på baggrund af vilkår for afstand til efterbehandlingsgrænsen i afsnit 2.1.2. Formålet med at fastsætte mindste tilladelige graveafstande er at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på graveområdet ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskråninger mangler eller at der påføres bygningsanlæg, veje, beskyttet natur mm. skader.

Graveafstande for nærmere angivne strækninger af grusgravens periferiskråninger skal tage udgangspunkt i de tilladte gravedybder og koter i afsnit 2.1.1, og skal i de konkrete situationer tilpasses de virkelige forhold, så det sikres, at der er tilstrækkeligt materiale til at gennemføre efterbehandlingen.

Der er stillet vilkår om, at der ikke må foretages råstofindvinding tættere på offentlig vej end 10 m. Begrundelsen for dette vilkår er primært landskabsæstetisk.

Det kræver vejmyndighedens tilladelse at foretage terrænændring indenfor 3 m fra en offentlig vejs areal og indenfor 1,5 m fra en privat vejs areal jf. vejlovens § 73 stk. 3 og privatvejslovens § 36 stk. 2.

Yderligere kræver det vejmyndighedens tilladelse at foretage udgravning eller påfyldning ved vejskel i en hældning, der er stejlere end 1:2 (1 m ned og 2 m ud).

5.7 Udkast til efterbehandlingsplan

Der søges om efterbehandling til jordbrugsdrift.

Der er i afsnit 2.1.4 stillet særskilte vilkår for efterbehandling til jordbrugsdrift.

Der henvises desuden til pjecen "Vejledning i grave- og efterbehandlingsplaner", som kan ses på regionens hjemmeside www.raastoffer.rn.dk.

En del af projektområdet, svarende til ca. 0,8 ha, ligger inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen, der afkastes af gravhøjen med frednings nr.: 120491. Der sker ingen indvinding af råstoffer inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen. Der ligger dog mulddepoter og der er foretaget afrømning af muld inden for beskyttelseslinjen.

Formålet med at inkludere arealet inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen i ansøgningen er, at kunne inddrage det i den nye efterbehandlingsplan, for herigennem have en samlet plan for efterbehandlingen af arealet med naturbeskyttelseslovens § 18 for øje. Der søges altså ikke om indvinding af råstoffer inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen.

Thisted Kommune har orienteret Region Nordjylland om, at der ikke foreligger en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18 til oplag af muld/overjord og afrømning af muld inden for den beskyttelseslinje der afkastes af gravhøjen. Thisted Kommune har dertil oplyst, at kommune påtænker at forholdet fysisk skal lovliggøres

Region Nordjylland har på baggrund af Thisted Kommunes bemærkninger stillet et vilkår om, at efterbehandlingen af arealet inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen skal følge Thisted Kommunes afgørelser herom, jf. vilkår 29.

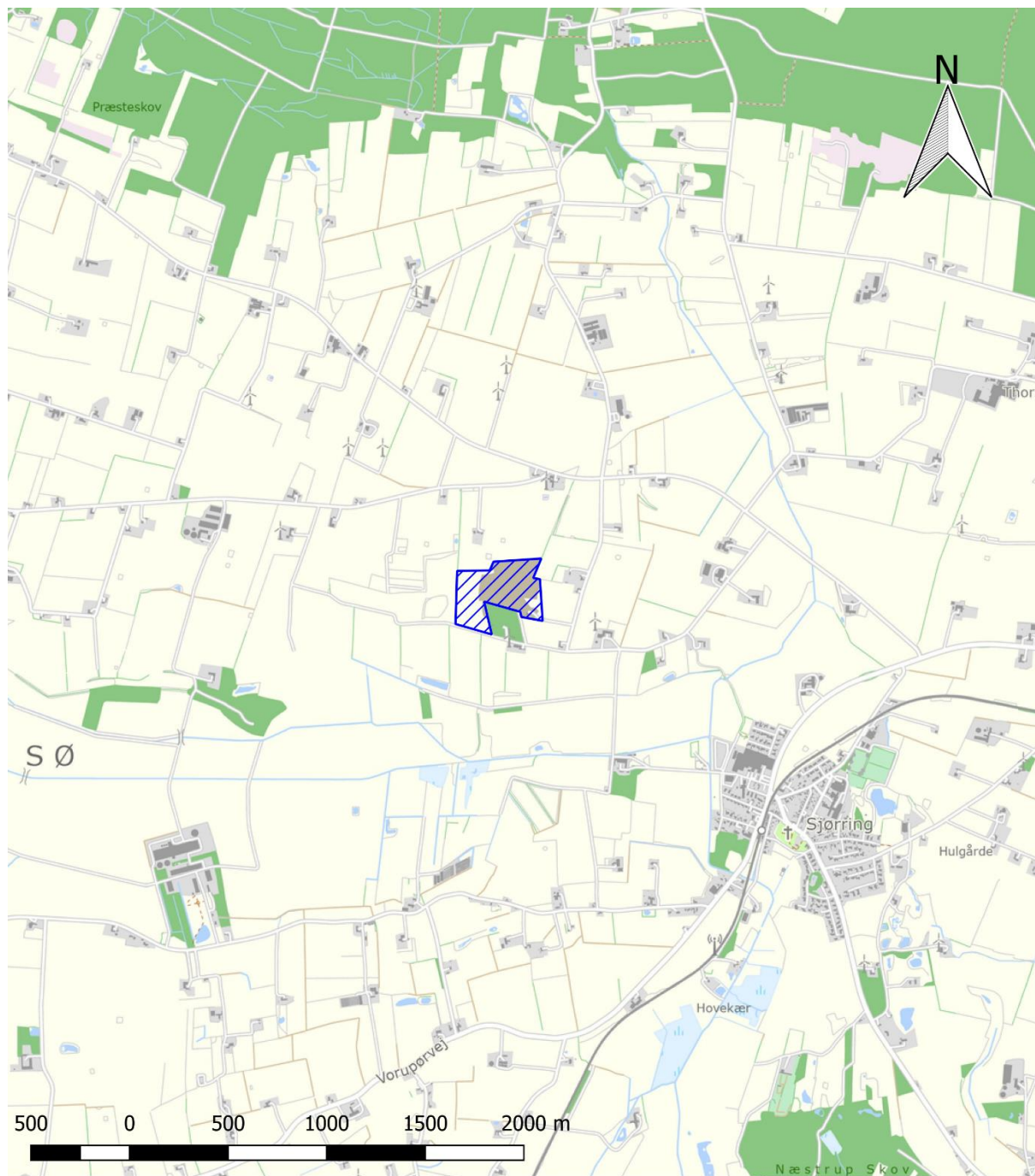
5.8 Region Nordjyllands samlede vurdering

Region Nordjylland har afvejet projektet i forhold til de forskellige hensyn listet i råstoflovens § 3. Herunder, at der på den ene side skal lægges vægt på råstofressourcens omfang og kvalitet, at ressourcens udnyttelse

skal sikres og at der skal tages erhvervsmæssige hensyn. Og på den anden side, at der skal lægges vægt på miljøbeskyttelse og vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, landskabelige værdier, rekreative interesser, jord- og skovbrugsmæssige interesser m.v.

Det er Region Nordjyllands vurdering, at når projektet gennemføres i overensstemmelse med det ansøgte og de stillede vilkår, er der sket en afvejning af disse hensyn. Regionen har bl.a. lagt vægt på, at området er udlagt som graveområde i Råstofplan 2020.

BILAG A: OVERSIGTSKORT I MÅLFORHOLD 1:25.000

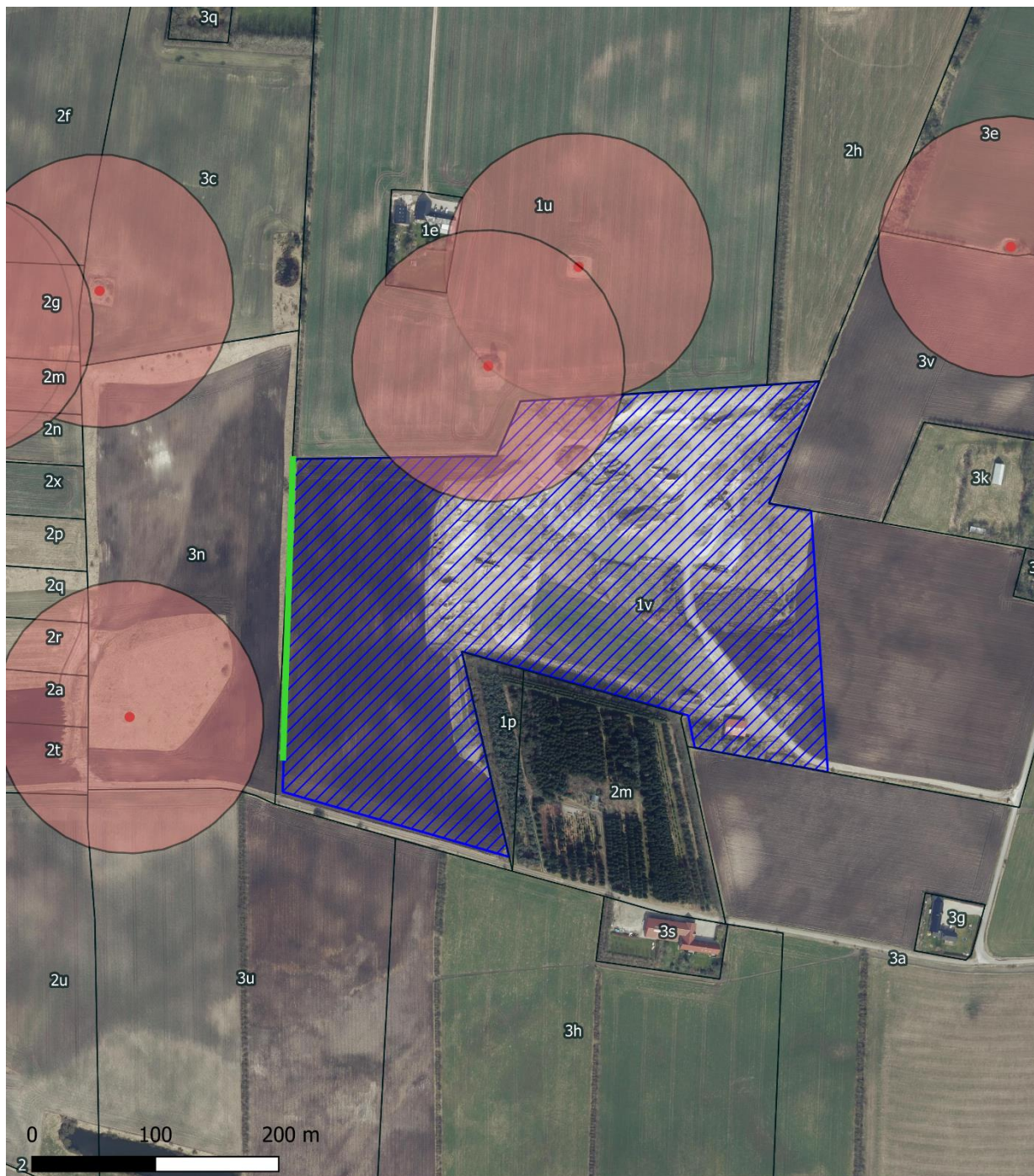
Tegnforklaring

 Indvindingsareal på matr. nr. 1v Dollerup By, Sjørring

Jour.nr.:	2021-041611	
Kort:	Overzicht	Bilag: A
Målforhold:	1: 25.000	
Udf. af:	JFW	
Dato:	30-06-2022	Rev.: 1

BILAG B: LUFTFOTO I MÅLFORHOLD 1:4.000

Tegnforklaring

- Indvindingsareal på matr.nr. 1v Dollerup By, Sjørring
- Fredede fortidsminder
- Fortidsmindebeskyttelseslinje
- Skelgennemgravning
- Matrikelgrænser

Jour.nr.: 2021-041611	
Kort: Detail	Bilag: B
Måleforhold: 1:4.000	
Udf. af: JFW	
Dato: 01-07-2022	Rev.:

BILAG C: UDKAST TIL DEKLARATION/SERVITUT VEDRØRENDE EFTERBEHANDLING

Kopi af deklaration som tinglyses på matrikelnummer 1v Dollerup By, Sjørring, Thisted Kommune.

Deklaration om efterbehandling

I forbindelse med råstoftilladelse af 25. august 2022 til indvinding af sand, sten og grus på matrikelnummer 1v Dollerup By, Sjørring i Thisted Kommune, pålægges herved følgende bestemmelser i henhold til § 10, stk. 5 i Råstofloven, bekendtgørelse af lov om råstoffer nr. 124 af 26. januar 2017, for efterbehandling:

Formål:

Formålet med nærværende "Deklaration om efterbehandling" og den godkendte "Grave- og efterbehandlingsplan" er at sikre, at graveområdet efterbehandles så det har sammenhæng til det omkringliggende landskab.

1. Indvindingen skal være afsluttet senest den 25. august 2032
2. Efterbehandlingen skal begynde så tidligt som muligt og være færdig 12 mdr. efter endt indvinding og senest den 25. august 2032.
3. Grave- og efterbehandlingsplanen skal følges af indvinderen og ejeren indtil, Region Nordjylland eventuelt har godkendt en revideret plan.
4. Skellet mellem matr.nr. 1v og 3n Dollerup By, Sjørring skal bortgraves.
5. Hvis der på et senere tidspunkt skal graves på de tilgrænsende ejendomme, kan Region Nordjylland på et hvilket som helst tidspunkt – både under og efter gravningen – forlange, at området omkring skellet gennemgraves og efterbehandles, så der ikke står en vold tilbage.

Region Nordjylland er påtaleberettiget.

Nærværende deklaration begæres tinglyst servitutstiftende på matrikelnummer 1v Dollerup By, Sjørring i henhold til § 10, stk. 5 i råstofloven, jf. bekendtgørelse af lov om råstoffer nr. 124 af 26. januar 2017.

Region Nordjylland

Aalborg den dato

Jacob Frydkjær Winde

Råstofsagsbehandler

BILAG D: GENERELLE BESTEMMELSER

De generelle bestemmelser er bestemmelser, der er fastsat i den gældende lovgivning og disse bestemmelser kan derfor ikke påklages.

Inden gravearbejdet begynder

1. Enhver, der erhvervsmæssigt udfører gravearbejder, skal indhente oplysninger fra Ledningsejerregistret om, hvilke ledningsejere der ejer ledninger i graveområdet. De nødvendige ledningsoplysninger skal være indhentet, inden gravearbejdet påbegyndes, og gravearbejdet skal tilrettelægges og udføres under hensyntagen til de indhentede oplysninger.

Tilsyn

2. Region Nordjylland fører tilsyn med at vilkårene i råstoftilladelsen overholdes. Efter råstofloven har Region Nordjyllands medarbejdere uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at se, om lovene overholdes og de vilkår, der er givet i råstoftilladelsen. Politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette, jf. råstoflovens § 32.
3. Region Nordjylland skal efter råstofloven foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, med mindre forholdet har underordnet betydning. Region Nordjylland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 33.

Hvis det ikke sker i rette tid, kan Region Nordjylland få arbejdet lavet på ejerens eller indvinderens regning, jf. råstoflovens § 33.

4. Region Nordjylland kan efter råstofloven fravige et vilkår, når et forhold vurderes at være af mindre eller underordnet betydning. Et vilkår kan fraviges på baggrund af en konkret vurdering eller hvis forudsætningerne ændres under indvindingsperioden.

Omfang af indvinding

5. Inden for det område, som tilladelsen omfatter, kan der indvindes andre råstoffer eller større mængder end angivet i tilladelsen, hvis der sker anmeldelse til regionsrådet inden 4 uger efter, at den pågældende indvinding er påbegyndt. Regionsrådet kan, inden 4 uger efter at anmeldelsen er modtaget, forbyde videre indvinding, der strider mod den meddelte tilladelse eller stille særlige vilkår for indvindingen, jf. råstoflovens § 9, stk. 2. Hvis der er stillet vilkår om, at muld og overjord ikke må fjernes fra arealet, kræver det en ny afgørelse efter råstoflovens § 7, for at muld og overjord kan fjernes.

Tinglysning

6. På ejendommen bliver der tinglyst en deklaration, som omfatter betingelser/vilkår for indvindingen og efterbehandlingen. Den bliver tinglyst i forbindelse med, at igangsætningstilladelsen bliver udstedt.

Bortfald og inddragelse af tilladelse

7. En tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, med mindre der er truffet afgørelse om en længere frist i forb. med tilladelsen.
8. Region Nordjylland kan efter råstofloven tilbagekalde en tilladelse i tilfælde af, at indvinder groft eller gentaget overtræder vilkår eller lovene i øvrigt.

Konkurs mv.

9. Hvis indvinders virksomhed går konkurs, i betalingsstandsning eller lignende, har såvel indvinder som ejendommens ejer pligt til at give Region Nordjylland besked herom.

Ejer- og brugerforhold

10. Region Nordjylland skal altid holdes underrettet om, hvem der ejer det areal, indvindingen sker på. Region Nordjylland skal altid holdes underrettet om, hvem der står for indvindingen.

Indberetning af råstofafgift og -undersøgelser

11. Indvinder skal hvert år indberette til den årlige råstofstatistik. Region Nordjylland sender indberetnings-skemaer ud. Der skal udfyldes et indberetningsskema med oplysninger om indvundne materialer og mængder for hver grav. Skemaerne sendes til Region Nordjylland. Region Nordjylland sender de udfyldte skemaer til Danmarks Statistik, jf. Råstoflovens § 29.
12. Indvinder skal betale en afgift til staten for hver m³, der indvindes. Afgiften opkræves af Skat og er for øjeblikket på kr. 5,00 pr. m³. Region Nordjylland giver meddelelse til Skat ved at sende en kopi af råstoftilladelsen.
13. Inden 3 måneder efter boringer mv. efter råstoffer i jorden skal resultaterne indberettes til De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS). Indberetningen skal ske på digital form i et format fastsat af GEUS.

Fremmed jord

14. Tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens § 52 stk. 1. Regionsrådet kan meddele dispensation fra forbuddet jf. lovens § 52 stk. 2. Foreligger der ikke en gældende dispensation til tilførsel af jord, må der således ikke tilføres jord til råstofgraven.

Vandindvinding, grundvandssænkning, overfladevand og dræn

15. Der må ikke indvindes vand i graven, med mindre der foreligger en tilladelse fra kommunen på baggrund af vandforsyningsloven.
16. Der må ikke uden særlig tilladelse fra kommunen foretages oppumpning og bortledning af grundvand med henblik på grundvandssænkning.
17. Såfremt der i forbindelse med indvindingen bortlægges dræn, kan kommunen forlange disse omlagt for at sikre mod utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende.

Fortidsminder og naturhistoriske genstande

18. Hvis der under gravningen forekommer fortidsminder, der ikke er registreret, skal arbejdet omgående indstilles i det omfang fortidsmindet berøres. Det kan fx være gravpladser, bopladser, kirker og lignende, der ofte giver sig tilkende i form af stenlægninger, potteskår, knogler, trækulsholdigt jord eller lignende. Fundet skal straks anmeldes efter museumslovens § 27.

Anmeldelsen skal ske til Museum Thy.

19. Hvis der i forbindelse med gravningen fremkommer en usædvanlig naturhistorisk genstand, skal arbejdet omgående indstilles i det omfang det berører genstanden. Det kan fx være en geologisk, botanisk

eller zoologisk genstand af fossil eller subfossil karakter eller en meteorit, der er af enestående videnskabelig eller udstillingsmæssig værdi. Fundet skal straks anmeldes efter Museumslovens § 29.

Anmeldelsen skal ske til Naturhistorisk Museum, Wilhelm Meyers Allé 10, Universitetsparken, 8000 Aarhus C., tlf. 86 12 97 77, e-mail: nm@nathist.dk.

20. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af arealet indenfor 100 meter fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende indenfor dette areal.
21. På fortidsminder og indenfor en afstand af 2 meter fra dem må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der må heller ikke anvendes metaldetektor.
22. De dyrearter der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven (bilag IV-arter), må ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden. Forbuddet gælder i forhold til alle livsstadier af de omfattede dyrearter. Yngle- eller rasteområder for de arter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven må ikke beskadiges eller ødelægges.

BILAG E: UDDRAG AF MUSEUMSLOVEN – JF. LOVBEK. NR. 358 AF 8. APRIL 2014

§ 27. Den arkæologiske kulturarv omfatter spor af menneskelig virksomhed, der er efterladt fra tidligere tider, dvs. strukturer, konstruktioner, bygningsgrupper, bopladser, grave og gravpladser, flytbare genstande og monumenter og den sammenhæng, hvori disse spor er anbragt.

Stk. 2. findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal arbejdet standses i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum. Fundne genstande der ikke er danefæ, jf. § 30, stk. 1, skal efter anmodning fra kulturministeren eller det pågældende kulturhistoriske museum afleveres til vedkommende statslige eller statsanerkendte museum, således at det indgår i museets samling.

Stk. 3. Kulturministeren beslutter snarest, om arbejdet kan fortsætte, eller om det skal indstilles, indtil der er foretaget en arkæologisk undersøgelse, eller indtil spørgsmålet om erhvervelse efter stk. 8 er afgjort. Senest 1 år efter at anmeldelsen er modtaget, kan arbejdet genoptages, med mindre kulturministeren har afgivet indstilling om erhvervelse af fortidsmindet efter stk. 8.

Stk. 4. Udgiften til den arkæologiske undersøgelse afholdes af den, for hvis regning jordarbejdet skal udføres.

Stk. 5. Udgiften afholdes dog af kulturministeren, hvis

- 1) årsagen til undersøgelsen er erosion eller jordarbejde i forbindelse hermed eller jordarbejde udført som led i dyrkning af almindelige landbrugsafgrøder eller som led i almindelig skovdrift, med mindre driften forestås af en statslig eller kommunal myndighed, i hvilke tilfælde udgiften afholdes af vedkommende myndighed,
- 2) det kulturhistoriske museum i udtalelsen efter § 25 har oplyst, at jordarbejdet ikke vil indebære en risiko for ødelæggelse af væsentlige fortidsminder, eller
- 3) fortidsmindet fredes efter lov om naturbeskyttelse eller erhverves med henblik på bevaring på stedet efter stk. 8.

Stk. 6. Kulturministeren kan i særlige tilfælde yde tilskud til udgifter til arkæologiske undersøgelser, der gennemføres efter stk. 3, jf. stk. 4.

Stk. 7. Private grundejeres tab ved ikke at kunne fortsætte den hidtidige drift, mens undersøgelsen foretages, eller indtil spørgsmålet om erhvervelse efter stk. 8 er endeligt afgjort, erstattes af kulturministeren. Kan der ikke opnås enighed om erstatningen, fastsættes denne af den taksationskommission, der er nævnt i naturbeskyttelsesloven.

Stk. 8. Finder kulturministeren, at det pågældende fortidsminde bør bevares på stedet for eftertiden, kan kulturministeren erhverve fortidsmindet og eventuelt omkringliggende areal. Erhvervelsen kan ske ved ekspropriation efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Stk. 9. Kulturministeren eller den, kulturministeren bemyndiger hertil, har til enhver tid uden retskendelse adgang til steder, hvor der foretages jordarbejder, og hvor der fremkommer fund eller underarbejder kan formodes at fremkomme fund som nævnt i stk. 1. Legitimation skal forevises på forlangende. Politiet yder nødvendig bistand til at udnytte adgangsretten.

Stk. 10. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om den arkæologiske undersøgelsesvirksomhed efter stk. 3 og om gennemførelse af bestemmelserne i stk. 4-6.

§ 29. Findes der i forbindelse med jordarbejde, råstofindvinding eller stenbrydning en for den pågældende lokalitet usædvanlig naturhistorisk genstand, skal arbejdet standses, i det omfang det berører genstanden. Fundet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte naturhistoriske museum. Fundne genstande, der ikke er danekræ, jf. § 31, skal efter anmodning fra kulturministeren eller det pågældende museum afleveres til vedkommende statslige eller statsanerkendte museum, således at det indgår i museets samling.

Stk. 2. Kulturministeren beslutter snarest, om arbejdet kan fortsætte, eller om det skal indstilles, indtil der er foretaget en undersøgelse. En undersøgelse skal foretages hurtigst muligt. Udgifter til undersøgelsen afholdes af kulturministeren. For så vidt angår tilfælde, hvor jordarbejdet udføres for en statslig eller kommunal myndighed, afholdes udgiften dog af vedkommende myndighed.

Stk. 3. Private grundejeres tab ved ikke at kunne fortsætte den hidtidige drift, mens undersøgelsen foretages, erstattes af kulturministeren efter bestemmelserne i § 27, stk. 7.

Stk. 4. Kulturministeren eller den, kulturministeren bemyndiger dertil, har til enhver tid uden retskendelse adgang til steder, hvor der foretages jordarbejder, og hvor der fremkommer genstande eller under arbejde kan formodes at fremkomme genstande som nævnt i stk. 1. Legitimation skal forevises på forlangende. Politiet yder nødvendig bistand til at udnytte adgangsretten.

Stk. 5. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om gennemførelse af naturhistoriske undersøgelser efter stk. 2.

Tilladelse til erhvervsmæssig
råstofindvinding af sand, sten og
grus

Regional Udvikling
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Øst

REGION NORDJYLLAND
- i gode hænder